

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.392.2026
Warszawa, 27 sierpnia 2026 r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **18931** Pana Posła Roberta Dowhana, w sprawie „różnicowanych opłat sądowych za wykreślenie hipoteki z księgi wieczystej”.

Wyjaśniam, że wysokość opłat od wniosków wieczystoksięgowych została uregulowana w dziale 4 w rozdziale 3 *ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2025 r. Poz. 1228, ze zm., dalej: u.k.s.c.)*. Zgodnie z art. 46 tej ustawy od wniosku o wykreślenie wpisu pobiera się połowę opłaty należnej od wniosku o wpis.

W przypadku hipoteki opłata od jej wpisu wynosi 200 zł (art. 42 ust. 1 u.k.s.c.), natomiast opłata od jej wykreślenia wynosi 100 zł. Jednocześnie ustawodawca w art. 45 ust. 2 u.k.s.c. jednoznacznie przesądził, że opłatę stałą określoną w art. 42 i 43 u.k.s.c. pobiera się odrębnie od wniosku o wpis każdego prawa, choćby wpis dwóch lub większej liczby praw miał zostać dokonany na tej samej podstawie prawnej. Hipoteka stanowi odrębne ograniczone prawo rzeczowe, a każda wpisana hipoteka jest samodzielnym przedmiotem wpisu w księdze wieczystej.

W konsekwencji, skoro opłata za wykreślenie wpisu stanowi połowę opłaty należnej za wpis danego prawa (art. 46 u.k.s.c.), to w przypadku objęcia jednym wnioskiem wykreślenia kilku hipotek opłata podlega pobraniu odrębnie od każdej wykreślanej

hipoteki. Sam fakt ujęcia kilku żądań w jednym formularzu wniosku nie ma wpływu na sposób ustalenia należnej opłaty sądowej. Wyjątki od zasady pobierania odrębnych opłat zostały przez ustawodawcę wyraźnie wskazane w u.k.s.c., m. in. w art. 45 ust. 3 u.k.s.c., zgodnie z którym od wniosku o wpis hipoteki łącznej pobiera się jedną opłatę stałą, choćby wniosek obejmował więcej niż jedną księgę wieczystą. Jeżeli przedmiotem wniosku jest wykreślenie hipoteki łącznej z wszystkich ksiąg wieczystych, w których była ona ujawniona, opłata ustalana jest z uwzględnieniem art. 45 ust. 3 u.k.s.c., przewidującego jedną opłatę od wpisu hipoteki łącznej.

Odmienne należy ocenić sytuację, w której wierzyciel hipoteczny wyraża zgodę na zwolnienie jednej lub kilku nieruchomości spod obciążenia hipotecznego, przy jednoczesnym pozostawieniu hipoteki na pozostałych nieruchomościach. W takim przypadku nie dochodzi do wykreślenia hipoteki jako prawa, lecz do zmiany zakresu zabezpieczenia, a więc zmiany treści ograniczonego prawa rzeczowego. Zastosowanie znajduje wówczas art. 43 pkt 4 u.k.s.c., przewidujący opłatę stałą w wysokości 150 zł od wniosku o wpis zmiany treści ograniczonego prawa rzeczowego.

Ad 1

Uprzejmie informuję, że do Ministerstwa Sprawiedliwości nie dotarły informacje o rozbieżnościach w praktyce sądów w omawianym zakresie.

Ad 2

Obowiązujące przepisy pozwalają na prawidłowe ustalenie należnej opłaty, przy uwzględnieniu charakteru czynności będącej przedmiotem wniosku. Ewentualne różnice w praktyce mogą wynikać z odmiennej kwalifikacji prawnej konkretnych stanów faktycznych, a nie z niejednoznaczności obowiązujących regulacji.

Ad 3

Minister Sprawiedliwości nie jest uprawniony do wydawania sądom wiążących wytycznych dotyczących sposobu orzekania ani stosowania prawa w indywidualnych

sprawach. Z tego powodu nie jest planowane wydanie wytycznych lub podjęcie innych działań dotyczących praktyki sądów w tym zakresie.

Ad 4

Ministerstwo Sprawiedliwości nie prowadzi prac legislacyjnych zmierzających do zmiany u.k.s.c. w omawianym zakresie, gdyż obowiązujące przepisy w sposób wystarczający określają zasady ustalania opłat od wniosków o wykreślenie wpisów w księgach wieczystych. Ewentualna potrzeba zmian legislacyjnych mogłaby zostać rozważona wyłącznie w przypadku ujawnienia istotnych, utrwalonych rozbieżności interpretacyjnych, których nie dałoby się usunąć w drodze jednolitej wykładni obowiązujących przepisów. Ministerstwo Sprawiedliwości nie dostrzega obecnie potrzeby podejmowania prac w powyższym zakresie.

Z wyrazami szacunku

Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/